

กฎกระทรวง

กิจการกำลังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๙

เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๘๓ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙

คำนำ

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๕ วรรคสอง มาตรา ๑๙ (๓) มาตรา ๒๐ วรรคสี่ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) และมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติให้การกำหนดเวลาการเป็นกำลังพลสำรอง การยกเว้นการเป็นกำลังพลสำรอง การพ้นจากการเป็นกำลังพลสำรองและกรณีที่ไม่ว่ากำลังพลสำรองหลักเลียงขัดขึ้นไม่เข้ารับราชการทหาร รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการผ่อนผันให้กำลังพลสำรองไม่ต้องเข้ารับราชการทหาร และการแจ้งคำสั่งเรียกระดมพลโดยวิธีการอื่น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

สารบัญ

บทนำ	ค
มาตรา ๕	ค
มาตรา ๑๕	ช
มาตรา ๑๙	ฅ
มาตรา ๒๐	ณ
มาตรา ๒๙	ณ
มาตรา ๓๒	๑๑
กำหนดเวลาการเป็นกำลังพลสำรอง	๑๒
การยกเว้นการเป็นกำลังพลสำรอง	๑๓
บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและ โรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง	๑๙
การพ้นจากการเป็นกำลังพลสำรอง	๔๒
การผ่อนผันการเป็นกำลังพลสำรอง	๔๔
วิธีการผ่อนผันการเป็นกำลังพลสำรอง	๔๗
การพ้นจากฐานะผ่อนผันการเป็นกำลังพลสำรอง	๔๙
การขอผ่อนผันการเป็นกำลังพลสำรอง	
- การปฏิบัติราชการ, การระดมพล	๕๐
- เหตุพิเศษ	๕๑
กรณีที่ไม่ถือว่าเป็นการหลีกเลี่ยงชัดเจน	
ไม่เข้ารับราชการทหาร	๕๒
การแจ้งกำลังเรียกระดมพลโดยวิธีการอื่น	๕๗
อ้างอิง	๕๘

บทนำ

อาศัยอำนาจตามความใน

พระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๕ วรรคสอง

มาตรา ๑๙(๓)

มาตรา ๒๐ วรรคสี่

มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง (๒)และ(๗)

มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๕

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มี
อำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออก
กฎกระทรวง ข้อบังคับ และระเบียบ
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๕ การรับบุคคลเข้าเป็นกำลังพล
สำรอง ให้กระทรวงกลาโหม ดำเนินการ
ดังต่อไปนี้

(๑) รับสมัครจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มี
ลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับหรือ

(๒) คัดเลือกจากนายทหารสัญญาบัตรกองหนุน
นายทหารสัญญาบัตรนอกราชการ นายทหาร
สัญญาบัตรนอกกอง ทหารกองหนุนประเภทที่ ๑
ทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ หรือทหารกองเกิน
ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

กำหนดเวลาเป็นกำลังพลสำรองตาม
วรรคหนึ่งและการยกเว้นการเป็นกำลังพล
สำรองของบุคคลตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่
กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ ให้กำลังพลสำรองพ้นจากการเป็น
กำลังพลสำรอง เมื่อ

(๑) ครบกำหนดเวลาการเป็นกำลังพลสำรอง
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตาม

มาตรา ๑๕ วรรคสอง

(๒) เข้ารับราชการทหารตามมาตรา ๓๐

(๓) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ กำลังพลสำรองมีหน้าที่เข้ารับราชการทหารในการเรียกกำลังพลสำรอง เพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร เพื่อปฏิบัติราชการ หรือเพื่อทดลองความพร้อมและในการระดมพล

การเข้ารับราชการทหารตามวรรคหนึ่ง ให้กำลังพลสำรองมีอำนาจหน้าที่ตามชั้นยศและตำแหน่ง เช่นเดียวกับทหารประจำการและทหารกองประจำการ แล้วแต่กรณี

การแต่งตั้งและการเลื่อนยศของกำลังพลสำรองให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยยศทหาร

การผ่อนผันให้กำลังพลสำรองไม่ต้องเข้ารับราชการทหารตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๙ กำลังพลสำรองซึ่งถูกเรียกเข้ารับราชการทหารตามมาตรา ๒๐ ถ้าไม่มาหรือมาแต่ไม่เข้ารับราชการทหารหรือไม่อยู่จนกว่าการรับราชการทหารแล้วเสร็จ ให้ถือว่ากำลังพลสำรองนั้น หลีกเลียงขัดขืนไม่เข้ารับราชการทหาร เว้นแต่

(๑) ข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยปัจจุบันทันด่วนให้ไปราชการอันสำคัญยิ่ง หรือไปราชการต่างประเทศโดยคำสั่งของเจ้ากระทรวง

(๒) นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(ต่อ)

(๓) ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ราชการ หรือโรงงานอื่นใด ในระหว่างที่มีการรบ หรือการสงคราม อันเป็นอุปกรณ์ในการรบหรือการสงครามและอยู่ในความควบคุมของกระทรวงกลาโหม

(๔) บุคคลซึ่งกำลังปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยทหารในราชการสนาม

(๕) เกิดเหตุสุดวิสัย

(๖) ป่วยไม่สามารถจะมาได้ โดยให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้มาแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในวันที่ยื่นเข้ารับราชการทหาร

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการแจ้งตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๓๑ ได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดหนังสือแจ้งหรือคำสั่งเรียกนั้นไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ สถานที่ตามมาตรา ๓๑ เว้นแต่ในกรณีที่มีการระดมพลการแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้กระทำได้โดยวิธีอื่นใด เพื่อให้กำลังพลสำรองรับทราบคำสั่งได้อย่างสะดวก และชัดเจน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การแจ้งตามวรรคหนึ่งให้ถือว่ากำลังพลสำรองได้รับหนังสือแจ้งหรือคำสั่งเรียก เมื่อครบกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันปิดหนังสือแจ้งหรือคำสั่งเรียก หรือวันที่ถือว่าได้รับคำสั่งเรียกตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี

กำหนดเวลาการเป็นกำลังพลสำรอง

การเป็นกำลังพลสำรอง ให้มีกำหนดเวลา
คราวละ ๖ ปี นับแต่วันที่บรรจุรายชื่ออยู่ใน
บัญชีบรรจุกำลัง และ

ในกรณีที่เป็นการเป็นกำลังพลสำรองตามมาตรา
๑๕(๒) จะเป็นการเป็นกำลังพลสำรองเกิน ๕ คราว
มิได้

การยกเว้นการเป็นกำลังพลสำรอง

บุคคลตามมาตรา ๑๕(๒) ดังต่อไปนี้ ให้ได้
รับการยกเว้นการเป็นกำลังพลสำรอง

(๑) ทหารกองเกินที่ยังไม่พ้นหน้าที่ใน
การตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการ
ทหารกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วย
การรับราชการทหาร

(๒) คนพิการทุพพลภาพหรือบุคคลที่มี
โรคตามบัญชีแนบท้ายกฎกระทรวงนี้หรือมี
ความพิการ หรือโรคอื่นใดซึ่งคณะกรรมการ
แพทย์ตามที่ **กระทรวงกลาโหมกำหนด**

มีความเห็นว่าไม่สมควรเป็นกำลังพลสำรอง

การยกเว้นการเป็นกำลังพลสำรอง

บุคคลตามมาตรา ๑๕(๒) ดังต่อไปนี้ ให้ได้
รับการยกเว้นการเป็นกำลังพลสำรอง

(๓) คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้
ความสามารถ

(๔) พระภิกษุที่มีสมณศักดิ์หรือที่เป็น
เปรียญและพระภิกษุผู้ปกครองสงฆ์ที่มี
ตำแหน่งตั้งแต่เจ้าอาวาสขึ้นไป นักบวชใน
พระพุทธศาสนาจีนิกายหรืออนัมนิกายที่มี
สมณศักดิ์ หรือพระภิกษุ สามเณร และ
นักบวชในพระพุทธศาสนาจีนิกายหรือ
อนัมนิกายซึ่งเป็นนักธรรมตามที่สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติรับรอง

พระภิกษุที่มี**สมณศักดิ์**หรือที่เป็น**เปรียญ**

พระภิกษุผู้ปกครองสงฆ์ที่มีตำแหน่งตั้งแต่
เจ้าอาวาสขึ้นไป

นักบวชในพระพุทธศาสนาจีนิกายหรือ
อนัมมิกายที่มี**สมณศักดิ์**

พระภิกษุ สามเณร และ นักบวชใน
พระพุทธศาสนาจีนิกายหรืออนัมมิกายซึ่ง
เป็น **นักธรรม** ตามที่สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติรับรอง

การยกเว้นการเป็นกำลังพลสำรอง

บุคคลตามมาตรา ๑๕(๒) ดังต่อไปนี้ให้ได้
รับการยกเว้นการเป็นกำลังพลสำรอง

(๕) อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่นในศาสนา
อิสลาม เจ้าอธิการวัดและผู้ช่วยเจ้าอธิการวัด
ที่เจ้าอธิการวัดรับรอง สำหรับศาสนาคริสต์
นิกายโรมันคาทอลิก หรือหัวหน้าสำนัก หรือ
เจ้าหน้าที่ หรือ ผู้ช่วยหัวหน้าในสำนักสอน
ศาสนาสำนักใหญ่ที่หัวหน้าสำนักรับรอง
สำหรับศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์และ
บุคคลในศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจ
ของศาสนาตามที่กระทรวงกลาโหมประกาศ
กำหนด

อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่นในศาสนาอิสลาม

เจ้าอธิการวัดและผู้ช่วยเจ้าอธิการวัดที่
เจ้าอธิการวัดรับรอง สำหรับศาสนาคริสต์
นิกายโรมันคาทอลิก

หัวหน้าสำนัก หรือเจ้าหน้าที่ หรือผู้ช่วย
หัวหน้าในสำนักสอนศาสนาสำนักใหญ่ ที่
หัวหน้าสำนักรับรอง สำหรับศาสนาคริสต์
นิกายโปรเตสแตนต์

บุคคลในศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจ
ของศาสนาตามที่กระทรวงกลาโหมประกาศ
กำหนด

การยกเว้นการเป็นกำลังพลสำรอง

บุคคลตามมาตรา ๑๕(๒) ดังต่อไปนี้ให้ได้
รับการยกเว้นการเป็นกำลังพลสำรอง

(๖) บุคคลซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการ
แปลงสัญชาติ

(๗) บุคคลซึ่งรับโทษจำคุกอยู่โดย
คำพิพากษาของศาล

(๘) บุคคลซึ่งเคยได้รับโทษจำคุกโดย
คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกครั้งเดียว หรือ
หลายครั้งรวมกันตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป

ในกรณีที่ปรากฏว่า มีการบรรจุรายชื่อ
บุคคลตามวรรคหนึ่งไว้ในบัญชีบรรจุกำลัง
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จำหน่ายชื่อบุคคลนั้น
ออกจากบัญชีบรรจุกำลัง

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๑. โรคหรือความผิดปกติของตา

(ก) ตาข้างหนึ่งข้างใดบอด คือ เมื่อรักษาและแก้ไขสายตาด้วยแว่นแล้วการมองเห็นยังอยู่ในระดับต่ำกว่า $3/60$ หรือลานสายตาโดยเฉลี่ยแคบกว่า ๑๐ องศา

(ข) สายตาไม่ปกติ คือ เมื่อรักษาและแก้ไขสายตาด้วยแว่นแล้วการมองเห็นยังอยู่ในระดับ $6/24$ หรือต่ำกว่าทั้งสองข้าง

(ค) สายตาสั้นมากกว่า ๘ ไดออปเตอร์ หรือสายตายาวมากกว่า ๕ ไดออปเตอร์ทั้งสองข้าง

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๑. โรคหรือความผิดปกติของตา

(ง) ต้อแก้วตาทั้งสองข้าง (Bilateral Cataract)

(จ) ต้อหิน (Glaucoma)

(ฉ) โรคขั้วประสาทตาเสื่อมทั้ง ๒ ข้าง (Optic Atrophy)

(ช) กระจกตาอักเสบเรื้อรังหรือขุ่นทั้ง สองข้าง

(ซ) ประสาทการเคลื่อนไหวลูกตาไม่ทำงาน สูญเสียอย่างถาวร (Cranial nerve ๓rd, ๔th, ๖th)

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๒. โรคหรือความผิดปกติของหู

(ก) หูหนวกทั้งสองข้าง คือต้องใช้เสียงในช่วงคลื่นความถี่ ๕๐๐-๒,๐๐๐ รอบ/วินาที หรือเกินกว่า ๕๕ เดซิเบล จึงจะได้ยินทั้งสองข้าง

(ข) หูชั้นกลางอักเสบเรื้อรังทั้งสองข้าง

(ค) เยื่อแก้วหูทะลุทั้งสองข้าง

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๓. โรคของหัวใจและหลอดเลือด

(ก) หัวใจหรือหลอดเลือดพิการอย่างถาวรจนอาจเกิดอันตรายร้ายแรง

(ข) ลิ้นหัวใจพิการ

(ค) การเต้นของหัวใจผิดปกติอย่างถาวรจนอาจเกิดอันตรายร้ายแรง

(ง) โรคของกล้ามเนื้อหัวใจชนิดที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ และอาจเป็นอันตราย

(จ) หลอดเลือดแดงใหญ่โป่งพอง

(ฉ) หลอดเลือดภายในกะโหลกศีรษะโป่งพองหรือผิดปกติชนิดที่อาจเป็นอันตราย

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๔. โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือด

(ก) โรคเลือดหรืออวัยวะสร้างเลือดผิดปกติอย่างรุนแรงและอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต

(ข) ภาวะม้ามโต (Hypersplenism) ที่รักษาไม่หายและอาจเป็นอันตราย

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๕. โรคของระบบหายใจ

(ก) โรคหืด(Asthma) ที่ได้รับการวินิจฉัยตามเกณฑ์การวินิจฉัย

(ข) โรคทางปอดที่มีอาการไอ หอบเหนื่อย และมีการสูญเสียการทำงานของระบบทางเดินหายใจ โดยตรวจสอบสมรรถภาพปอด ได้ค่า Forced Expiratory Volume in One second หรือ Forced Vital Capacity ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ของค่ามาตรฐานตามเกณฑ์

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๕. โรคของระบบหายใจ

(ค) โรคความดันเลือดในปอดสูง (Pulmonary Hypertension) ซึ่งวินิจฉัยโดยการตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง (Echocardiogram) หรือ โดยการใส่สายวัดความดันเลือดในปอด

(ง) โรคถุงน้ำในปอด (Lung Cyst) ที่ตรวจวินิจฉัยโดยภาพถ่ายรังสีทรวงอก หรือ เอกซเรย์คอมพิวเตอร์ปอด

(จ) โรคหยุดการหายใจในขณะหลับ (Obstructive Sleep Apnea) ซึ่งวินิจฉัยด้วยการตรวจการนอนหลับ (Polysomnography)

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๖. โรคของระบบปัสสาวะ

(ก) ไตอักเสบเรื้อรัง

(ข) กลุ่มอาการไตพิการ (Nephrotic Syndrome)

(ค) ไตวายเรื้อรัง

(ง) ไตพองเป็นถุงน้ำแต่กำเนิด (Polycystic Kidney)

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๗. โรคหรือความผิดปกติของกระดูก ข้อ และกล้ามเนื้อ

(ก) โรคข้อหรือความผิดปกติของข้อดังต่อไปนี้

(๑) ข้ออักเสบเรื้อรัง (Chronic arthritis)

(๒) ข้อเสื่อมเรื้อรัง (Chronic osteoarthritis)

(๓) โรคข้อและกระดูกสันหลังอักเสบเรื้อรัง (Spondyloarthropathy)

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๗. โรคหรือความผิดปกติของกระดูก ข้อ และกล้ามเนื้อ

(ข) แขน ขา มือ เท้า นิ้ว ใดๆอย่างหนึ่งผิดปกติ ดังต่อไปนี้

(๑) แขน ขา มือหรือเท้า ตั่วนหรือพิการ ถึงแม้ว่าจะรักษาด้วยวิธีใหม่ที่สุดแล้ว ก็ยังใช้การไม่ได้

(๒) นิ้วหัวแม่มือต้วนจนถึงข้อปลายนิ้วหรือพิการถึงขั้นใช้การไม่ได้

(๓) นิ้วชี้ของมือต้วนตั้งแต่ข้อปลายนิ้ว

(๔) นิ้วมือในมือข้างเดียวกันตั้งแต่สองนิ้วขึ้นไปต้วนจนถึงข้อปลายนิ้วหรือพิการถึงขั้นใช้การไม่ได้

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๗. โรคหรือความผิดปกติของกระดูก ข้อ และกล้ามเนื้อ

(ข) แขน ขา มือ เท้า นิ้วอย่างใดอย่างหนึ่งผิดปกติ ดังต่อไปนี้

(๕) นิ้วหัวแม่เท้าด้วนจนถึงข้อปลายนิ้วหรือพิการถึงขั้นใช้การไม่ได้

(๖) นิ้วเท้าในเท้าข้างเดียวกัน ตั้งแต่สองนิ้วขึ้นไปด้วนจนถึงข้อปลายนิ้ว หรือพิการถึงขั้นใช้การไม่ได้

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและ โรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๗. โรคหรือความผิดปกติของกระดูก ข้อ และ กล้ามเนื้อ

(ข) แขน ขา มือ เท้า นิ้วอย่างใดอย่างหนึ่ง
ผิดปกติ ดังต่อไปนี้

(๗) นิ้วเท้าในเท้าแต่ละข้าง ตั้งแต่หนึ่ง
นิ้วขึ้นไปถ้วนจนถึงข้อปลายนิ้วหรือพิการ ถึง
ขั้นใช้การไม่ได้

(๘) นิ้วเท้าในเท้าข้างใดข้างหนึ่ง ตั้งแต่
หนึ่งนิ้วขึ้นไปถ้วนจนถึงข้อโคนนิ้วหรือพิการ
จนถึงขั้นใช้การไม่ได้

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและ โรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๗. โรคหรือความผิดปกติของกระดูก ข้อ และ กล้ามเนื้อ

(ค) คอเอียงหรือแข็งทื่อชนิดถาวร

(ง) กระดูกสันหลังโค้งหรือคดหรือแอ่น

จนเห็นได้ชัด หรือแข็งทื่อชนิดถาวร

(จ) กล้ามเนื้อเหี่ยวลีบหรือหดสั้น (Atrophy or Contracture) จนเป็นผลให้อวัยวะส่วน
หนึ่งส่วนใดใช้การไม่ได้

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๘. โรคของต่อมไร้ท่อและภาวะผิดปกติของเมตะบอลิซึม

(ก) ภาวะต่อมธัยรอยด์ทำงานน้อยไปอย่างถาวร

(ข) ภาวะต่อมพาราธัยรอยด์ทำงานน้อยไปอย่างถาวร

(ค) ภาวะต่อมไต้สมองผิดปกติอย่างถาวร

(ง) เบาหวาน

(จ) ภาวะอ้วน (Obesity) ซึ่งมีดัชนี

ความหนาของร่างกาย (Body Mass Index)

ตั้งแต่ ๓๕ กิโลกรัมต่อตารางเมตรขึ้นไป

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๘. โรคของต่อมไร้ท่อและภาวะผิดปกติของเมตะบอลิซึม

(ฉ) โรคหรือความผิดปกติเกี่ยวกับเมตะบอลิซึมของแร่ธาตุ สารอาหาร ดุลสารน้ำ อิเล็กโทรไลต์และกรดต่าง ตลอดจนเมตะบอลิซึมอื่นๆ ชนิดถาวรและอาจเป็นอันตราย

(ซ) ภาวะต่อมธัยรอยด์ทำงานมากผิดปกติ (Hyperthyroidism)

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๙. โรคติดเชื้อ

(ก) โรคเรื้อน

(ข) โรคเท้าช้าง

(ค) โรคติดเชื้อเรื้อรังระยะแสดงอาการรุนแรง ซึ่งไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๑๐. โรคทางประสาทวิทยา

(ก) ใ้ (Mutism) หรือพูดไม่เป็นภาษา หรือฟังภาษาไม่รู้เรื่อง(Aphasia) ชนิดถาวร

(ข) ลมชัก(Epilepsy)หรือโรคที่ทำให้มีอาการชัก(Seizures)

(ค) อัมพาต (Parlysis) ของแขน ขา มือ หรือเท้าชนิดถาวร

(ง) สมอลเสื่อม (Dementia)

(จ) โรคหรือความผิดปกติของสมองหรือไขสันหลังที่ทำให้เกิดความผิดปกติอย่างมากในการเคลื่อนไหวของแขนหรือขาอย่างถาวร

(ฉ) กล้ามเนื้อหมดกำลังอย่างหนัก

(Myasthenia Gravis)

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๑๑. โรคทางจิตเวช

(ก) โรคจิตที่มีอาการรุนแรงหรือเรื้อรัง

(๑) โรคจิตเภท (Schizophrenia)

(๒) โรคจิตกลุ่มหลงผิด

(Resistant Delusional Disorder,
Induced Delusional Disorder)

(๓) โรคสคิซโซแอฟเฟ็คทีฟ

(Schizoaffective Disorder)

(๔) โรคจิตที่เกิดจากโรคทางกาย

(Other mental disorder due to brain
damage and dysfunction)

(๕) โรคจิตอื่น ๆ (Unspecified
๓๖

Ninorganic psychosis)

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๑๑. โรคทางจิตเวช (แก้ไขตามกฎหมายกระทรวงฯ ที่ ๗๖)

(ข) โรคอารมณ์แปรปรวนที่มีอาการรุนแรงหรือเรื้อรัง

(๑) โรคอารมณ์แปรปรวน (Manic Episode, Bipolar Affective Disorder)

(๒) โรคอารมณ์แปรปรวนที่เกิดจากโรคทางกาย (Other mental disorder due to brain damage and dysfunction and to Physical Disorder)

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๑๑. โรคทางจิตเวช (แก้ไขตามกฎหมายกระทรวงฯ ที่ ๗๖)

(ข) โรคอารมณ์แปรปรวนที่มีอาการรุนแรงหรือเรื้อรัง

(๓) โรคอารมณ์แปรปรวนอื่น ๆ (Other Mood (Affective) Disorder, Unspecified Mood Disorder)

(๔) โรคซึมเศร้า (Depressive Disorder, Recurrent Depressive Disorder)

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๑๑. โรคทางจิตเวช (แก้ไขตามกฎหมายกระทรวงฯ ที่ ๗๖)

(ค) โรคพัฒนาการทางจิตเวช

(๑) จิตเจริญล่าช้าที่มีระดับเซาว์ปัญญา ๗๐ หรือต่ำกว่า (Mental Retardation)

(๒) โรคหรือความผิดปกติในการพัฒนาการของทักษะทางสังคมและภาษา (Pervasive Developmental Disorder)

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๑๒. โรคอื่น ๆ

- (ก) ภาวะเทย์ (Hermaphroditism)
- (ข) มะเร็ง (Malignant Neoplasm)
- (ค) ตับอักเสบเรื้อรัง (Chronic Hepatittis) (แก้ไขตามกฎหมายกระทรวงฯ ที่ ๗๖)
- (ง) ตับแข็ง (Cirrhosis of liver)
- (จ) คนเผือก (Albino)
- (ฉ) โรคลูปัสอีริธิมาทอซีสทั่วร่างกาย (Systemic Lupus Erythematosus)
- (ช) ภาวะแข็งทั่วร่างกาย (Systemic Sclerosis)

บัญชีลักษณะความพิการทุพพลภาพและโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรอง

๑๒. โรคอื่น ๆ

(ซ) รูปร่างผิดปกติต่าง ๆ ได้แก่

๑. จมูกโหว่

๒. เพดานโหว่หรือสูงหรือลิ้นไก่สั้น

พูดไม่ชัด

(ณ) โรคผิวหนังลอกหลุดตัวผิดปกติแต่กำเนิดชนิดเตี้ยกटकแต่ (Lamellar Ichthyosis & Congenital Ichthyosiform Erythroderma)(เพิ่มตามกฎกระทรวงฯ ที่ ๗๖)

การพ้นจากการเป็นกำลังพลสำรอง

ให้กำลังพลสำรองพ้นจากการเป็นกำลังพลสำรอง ตามมาตรา ๑๙(๓)

ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) เป็นบุคคลที่มีลักษณะตามข้อ ๒

(๒) หรือ (๓)

(๓) ถูกถอนสัญชาติไทย สละสัญชาติไทย หรือแปลงสัญชาติเป็นคนต่างด้าว

(๔) ได้รับโทษจำคุกอยู่โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่ ๖ ปีขึ้นไป เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

การพ้นจากการเป็นกำลังพลสำรอง

ให้กำลังพลสำรองพ้นจากการเป็นกำลังพลสำรองตามมาตรา ๑๙(๓)

ในกรณีดังต่อไปนี้

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการเป็นกำลังพลสำรองตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๕

(๖) พ้นราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เว้นแต่ผู้ที่สมัครเข้าเป็นกำลังพลสำรองตามมาตรา ๑๕(๑)

การผ่อนผันการเป็นกำลังพลสำรอง

กำลังพลสำรองดังต่อไปนี้ อาจขอรับการผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับราชการทหาร ในการเรียกกำลังพลสำรองเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหารและเพื่อทดลองความพร้อม

(๑) พระภิกษุ สามเณร และนักบวชในพระพุทธศาสนาจีนิกายหรืออนัมมิกาย

(๒) บุคคลในศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจของศาสนาและมีใช้บุคคลที่ได้รับ การยกเว้นการเป็นกำลังพลสำรองตามข้อ ๒ (๕) ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงกลาโหมประกาศกำหนด

การผ่อนผันการเป็นกำลังพลสำรอง

กำลังพลสำรองดังต่อไปนี้ อาจขอรับการผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับราชการทหาร ในการเรียกกำลังพลสำรองเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร และเพื่อทดลองความพร้อมพร้อม

(๓) ครูซึ่งสอนประจำเฉพาะวิชาหรือประจำทำการสอนนักเรียน นิสิตหรือนักศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๕ คนเป็นปกติ และมีเวลาสอน สัปดาห์ละไม่น้อยกว่า ๑๘ ชั่วโมงสำหรับครู ซึ่งประจำทำการสอนในสถานศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาลงมา หรือไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง สำหรับครูซึ่งประจำทำการสอนในสถานศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา โดยเป็นครูซึ่งสอนอยู่ในสถานศึกษาตามประเภทที่กระทรวงกลาโหม ประกาศกำหนด

การผ่อนผันการเป็นกำลังพลสำรอง

กำลังพลสำรองดังต่อไปนี้ อาจขอรับการผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับราชการทหาร ในการเรียกกำลังพลสำรองเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร และเพื่อทดลองความพร้อมพร้อม

(๔) บุคคลซึ่งรัฐมนตรีเห็นสมควรผ่อนผันเป็นพิเศษเฉพาะคราว

วิธีการผ่อนผันการเป็นกำลังพลสำรอง

การขอผ่อนผันตามข้อ ๔ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้บุคคลตามข้อ ๔ แจ้งต่อเจ้าอาวาสวัดซึ่งบุคคลนั้นมีที่อยู่หรือพำนักอาศัยอยู่ หัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่ หรือผู้บังคับหน่วยทหารที่กำลังพลสำรองมีรายชื่อบรรจุอยู่แล้วแต่กรณี และ ให้ผู้ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าว ส่งไปยังหน่วยทหารที่กำลังพลสำรอง มีรายชื่อบรรจุอยู่ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

วิธีการผ่อนผันการเป็นกำลังพลสำรอง

การขอผ่อนผันตามข้อ ๔ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๒) ให้หน่วยทหารที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวส่งไปยังกระทรวงกลาโหม ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

การผ่อนผันให้มีผลตั้งแต่วันที่รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายอนุมัติ

การแจ้งและการจัดทำบัญชีรายชื่อตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และแบบที่กระทรวงกลาโหมประกาศกำหนด

การพ้นจากฐานะผ่อนผันการเป็น กำลังพลสำรอง

ในกรณีที่กำลังพลสำรองพ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ผู้ซึ่งได้รับแจ้งตามข้อ ๕ (๑) แล้วแต่กรณี

จัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลดังกล่าวตามแบบที่กระทรวงกลาโหมประกาศกำหนดแล้วดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ ๕(๑) ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ทราบ

ให้การผ่อนผันตามข้อ ๕ เป็นอันสิ้นสุดตั้งแต่วันที่บุคคลนั้นพ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ หรือตั้งแต่วันที่การผ่อนผันเป็นพิเศษเฉพาะคราวสิ้นสุดลง

การขอผ่อนผันการเป็นกำลังพลสำรอง

กำลังพลสำรองเพื่อปฏิบัติราชการและ การระดมพล

กำลังพลสำรองที่ประสงค์ขอผ่อนผันไม่ต้อง
เข้ารับราชการทหารในการเรียกกำลังพล
สำรองเพื่อปฏิบัติราชการและการระดมพล

(๑) ให้แจ้งไปยังหน่วยทหารที่กำลังพล
สำรองมีรายชื่อบรรจุอยู่

(๒) ให้หน่วยทหารดำเนินการต่อไปตาม
ขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ ๕(๒)
ภายใน ๑๕ วัน

การผ่อนผันให้มีผลตั้งแต่วันที่รัฐมนตรี
หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายอนุมัติ และ
ให้การผ่อนผันเป็นอันสิ้นสุดตั้งแต่วันที่การ
ผ่อนผันเป็นพิเศษเฉพาะคราวสิ้นสุดลง ๕๐

การขอผ่อนผันการเป็นกำลังพลสำรอง

เหตุพิเศษ

ในกรณีจำเป็นเพื่อการป้องกันประเทศ

รัฐมนตรีจะยกเลิกการผ่อนผันให้แก่
กำลังพลสำรองตามข้อ ๕ หรือข้อ ๗ ใน
การเรียกกำลังพลสำรองหรือการระดมพล
คราวใดตามที่เหมาะสมก็ได้

กรณีที่ไม่ถือว่าเป็นการหลีกเลี่ยงข้อขึ้น ไม่เข้ารับราชการทหาร

ในกรณีดังต่อไปนี้ ไม่ถือว่าเป็นกำลังพลสำรอง
หลีกเลี่ยงข้อขึ้นไม่เข้ารับราชการทหารตาม
มาตรา ๒๙(๒) และ (๗)

(๑) ออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ
โดยมีหนังสือรับรองจากทางราชการหรือ
หน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) ไปทำงานต่างประเทศโดยมีหนังสือ
รับรองจากกระทรวงแรงงานหรือหน่วยงาน
อื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง

กรณีที่ไม่ถือว่าเป็นการหลีกเลี่ยงข้อขึ้น ไม่เข้ารับราชการทหาร

ในกรณีดังต่อไปนี้ ไม่ถือว่าเป็นกำลังพลสำรอง
หลีกเลี่ยงข้อขึ้นไม่เข้ารับราชการทหารตาม
มาตรา ๒๙(๒) และ (๓)

(๓) ไปดูงานหรือไปทำการศึกษาวิจัย ณ
ต่างประเทศ โดยมีหนังสือรับรองจากทาง
ราชการ หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
กรณีตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องได้รับ
การผ่อนผันเฉพาะคราวจากรัฐมนตรี

กรณีที่ไม่ถือว่าเป็นการหลีกเลี่ยงข้อขึ้น ไม่เข้ารับราชการทหาร

ในกรณีดังต่อไปนี้ ไม่ถือว่าเป็นกำลังพลสำรอง
หลีกเลี่ยงข้อขึ้นไม่เข้ารับราชการทหารตาม
มาตรา ๒๙(๒) และ (๓)

(๔) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือ
โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และได้แจ้งให้
พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายใน ๓ วันทำการ
นับแต่วันที่พ้นจากการคุมขัง

กรณีที่ไม่ถือว่าเป็นการหลีกเลี่ยงข้อขึ้น ไม่เข้ารับราชการทหาร

ในกรณีดังต่อไปนี้ ไม่ถือว่าเป็นกำลังพลสำรอง
หลีกเลี่ยงข้อขึ้นไม่เข้ารับราชการทหารตาม
มาตรา ๒๙(๒) และ (๗)

(๕) กำลังพลสำรองซึ่งจำเป็นต้องหา
เลี้ยงบิดาหรือมารดา ซึ่งไร้ความสามารถ
หรือพิการทุพพลภาพ หรือชรา จนหาเลี้ยง
ชีพไม่ได้และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู แต่ถ้ามีบุตร
หลายคนจะต้องถูกเรียกเข้ารับราชการทหาร
พร้อมกัน คงผ่อนผันให้คนเดียวตามแต่บิดา
หรือมารดาจะเลือก โดยได้รับอนุมัติจากผู้
บังคับหน่วยทหารที่กำลังพลสำรองมีรายชื่อ

กรณีที่ไม่ถือว่าเป็นการหลีกเลี่ยงข้อขึ้น ไม่เข้ารับราชการทหาร

ในกรณีดังต่อไปนี้ ไม่ถือว่าเป็นกำลังพลสำรอง
หลีกเลี่ยงข้อขึ้นไม่เข้ารับราชการทหารตาม
มาตรา ๒๙(๒) และ (๓)

(๖) กำลังพลสำรองซึ่งจำเป็นต้องหา
เลี้ยงบุตรซึ่งมารดาหรือบิดาตาย ไร้ความ
สามารถหรือพิการทุพพลภาพ และกำลังพล
สำรอง ซึ่งจำเป็นต้องหาเลี้ยงพี่หรือน้อง
ร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดา หรือ
มารดา ซึ่งบิดาหรือมารดาตาย ทั้งนี้ เมื่อ
บุตรหรือพี่หรือน้องนั้นหาเลี้ยงชีพไม่ได้และ
ไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู โดยได้รับอนุมัติจากผู้บังคับ
หน่วยทหารที่กำลังพลสำรองมีรายชื่อบรรจุ
อยู่

การแจ้งคำสั่งเรียกระดมพลโดยวิธีการอื่น

ในกรณีที่ไม่อาจแจ้งคำสั่งเรียกระดมพลตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๓๑ ได้ ให้แจ้งคำสั่งดังกล่าวทางโทรศัพท์ โทรสาร จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใดที่กำลังผลสำรองแจ้ง ช่องทางการติดต่อไว้และให้ถือว่ากำลังผลสำรองได้รับการแจ้งคำสั่งเรียกระดมพลแล้วนับแต่วันที่แจ้ง

ในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการแจ้งคำสั่งโดยวิธีการตามวรรคหนึ่งได้ ให้ประกาศแจ้งคำสั่งเรียกระดมพลทางวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ รายวันที่แพร่หลายหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ วันติดต่อกัน และให้ถือว่ากำลังผลสำรองได้รับ การแจ้งคำสั่งเรียกระดมพลเมื่อพ้นกำหนดเวลาที่ต้องประกาศ

อ้างอิง

กฎกระทรวง

กิจการกำลังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๙

ราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๘๓ ก

๒๓ กันยายน ๒๕๕๙